

Czwartek, 18 września 2014 r.

P8_TA(2014)0023

Burundi, w szczególności przypadek Pierre'a Clavera Mbonimpy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 września 2014 r. w sprawie Burundi, w szczególności sprawy Pierre'a Clavera Mbonimpy (2014/2833(RSP))**

(2016/C 234/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Burundi,
 - uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając oświadczenie delegatury UE w Burundi z dnia 10 września 2014 r.,
 - uwzględniając oświadczenie Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
 - uwzględniając porozumienie z Aruszy w sprawie pokoju i pojednania,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Regionu Wielkich Jezior z dnia 22 lipca 2014 r., w szczególności pkt 7,
 - uwzględniając sprawozdania Biura ONZ w Burundi (BNUB),
 - uwzględniając oświadczenie zastępcy sekretarza generalnego ONZ ds. poszanowania praw człowieka Iwana Šimonovića wydane w dniu 9 lipca 2014 r. na posiedzeniu Funduszu Budowania Pokoju poświęconym Burundi,
 - uwzględniając sprawozdania z misji i priorytetowe obszary działania (2010-2014) przygotowane przez FAO i UNICEF w Burundi, w szczególności w odniesieniu do walki z głodem i niedożywieniem,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Pierre Claver Mbonimpa, czołowy obrońca praw człowieka i prezes Stowarzyszenia na rzecz Ochrony Praw Człowieka i Osób Zatrzymanych (*Association pour la protection des droits humains et des personnes détenues*, APRODH), został ponownie aresztowany w dniu 15 maja 2014 r., a następnie oskarżony o „stanowienie zagrożenia dla bezpieczeństwa zewnętrznego państwa” oraz „stanowienie zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w związku z zakłócaniem porządku publicznego”, a od czasu zatrzymania w celu przesłuchania przebywa w areszcie tymczasowym;
- B. mając na uwadze, że już dwudziestoletnia działalność Pierre'a Mbonimpy w dziedzinie obrony demokracji i praw człowieka w Burundi przyniosła mu szereg międzynarodowych nagród oraz powszechne uznanie, zarówno w kraju, jak i poza nim;
- C. mając na uwadze, że oskarżenia pod jego adresem dotyczą jego wypowiedzi na antenie *Radio Publique Africaine* (RPA) w dniu 6 maja 2014 r., w którym stwierdził, że młodzieżówka partii rządzącej CNDD-FDD, znana również jako *Imbonerakure*, została uzbrojona i wysłana do Demokratycznej Republiki Konga na szkolenie wojskowe, oraz mając na uwadze, że Biuro ONZ w Burundi wyraziło takie same obawy, podkreślając, że militaryzacja tych młodych ludzi stanowi poważne zagrożenie dla pokoju w Burundi;

Czwartek, 18 września 2014 r.

- D. mając na uwadze, że aresztowanie Pierre'a Mbonimpy to typowy przykład rosnących zagrożeń, jakie czyhają na obrońców praw człowieka, a także nękania działaczy i dziennikarzy oraz arbitralnych zatrzymań członków partii opozycyjnej, jakie według grup zajmujących się prawami człowieka oraz według zastępcy sekretarza generalnego ONZ ds. poszanowania praw człowieka są powszechnie stosowane przez *Imbonerakure*;
- E. mając na uwadze, że po pokojowym mityngu partii opozycyjnej, który zorganizowano w dniu 8 marca 2014 r., aresztowanych zostało 70 osób, a 48 spośród nich skazano następnie na karę pozbawienia wolności, w tym dożywotniego;
- F. mając na uwadze, że w ostatnich tygodniach rząd Burundi zakazał pokojowych protestów i demonstracji poparcia Pierre'a Mbonimpy i przestrzegł rozgłośnie radiowe, by nie podawały informacji stanowiących potwierdzenie przedstawianych przez niego twierdzeń;
- G. mając na uwadze, że pełne poszanowanie wolności słowa, w tym w odniesieniu do dziennikarzy i obrońców praw człowieka, to warunek przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów w 2015 r. oraz zaakceptowania ich wyników przez wszystkie strony;
- H. mając na uwadze, że UE przyznała niedawno Burundi 432 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju na lata 2014-2020, m.in. by przyczynić się do poprawy w sprawowaniu rządów i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- I. mając na uwadze, że co najmniej połowa mieszkańców Burundi i niemal dwie trzecie (58 %) dzieci do piątego roku życia cierpi z powodu chronicznego niedożywienia, a także mając na uwadze, że w Burundi występuje najwyższy współczynnik głodu spośród 120 krajów uwzględnionych w 2012 r. przy obliczaniu światowego wskaźnika głodu;
- J. mając na uwadze, że Burundi to jeden z pięciu najuboższych krajów świata, o najniższym na świecie PNB na jednego mieszkańca; mając na uwadze, że wielu mieszkańców Burundi doświadcza coraz większej frustracji z powodu rosnących cen żywności, wody i paliw, wysokiego poziomu korupcji i niemożliwości rozliczenia przywódców politycznych z ich działań;
- K. mając na uwadze, że Burundi przeżywa obecnie najpoważniejszy kryzys polityczny od czasu zakończenia dwunastoletniej wojny domowej w 2005 r., a także mając na uwadze, że ponownie oznacza to zagrożenie nie tylko dla wewnętrznej stabilności kraju, ale również dla krajów sąsiednich w tym już i tak niepewnym regionie kontynentu afrykańskiego;
1. zdecydowanie potępia zatrzymanie obrońcy praw człowieka Pierre'a Clavera Mbonimpy i wzywa do jego natychmiastowego bezwarunkowego zwolnienia; wyraża zaniepokojenie pogarszającym się stanem jego zdrowia i domaga się, by w trybie pilnym zapewniono mu pomoc medyczną;
 2. wyraża szczególne zaniepokojenie sytuacją członków opozycyjnej partii MSD przetrzymywanych od wydarzeń w dniu 8 marca 2014 r.; wzywa władze Burundi do unieważnienia wyroku i ponownego przeprowadzenia procesu osób, wobec których wysunięto potencjalnie wiarygodne oskarżenia, zgodnie z normami międzynarodowymi, w tym z zachowaniem prawa do obrony i zasady proporcjonalności;
 3. apeluje do rządu Burundi, by podjął działania mające na celu kontrolowanie młodzieżowej ligi CNDD-FDD i uniemożliwienie jej członkom zastraszania i atakowania osób postrzeganych jako oponenti, a także by zapewnił postawienie przed sądem osób odpowiedzialnych za nadużycia; wzywa do przeprowadzenia niezależnego dochodzenia międzynarodowego w sprawie oświadczeń, jakoby partia CNDD-FDD zbroiła i szkoliła swoją młodzieżówkę; apeluje do przywódców partii opozycyjnych o zapobieganie przemocy wobec oponentów;
 4. wzywa kraje Regionu Wielkich Jezior, by zajęły się sprawą nielegalnej działalności *Imbonerakure* i by wraz z rządem Burundi rozwiązywały tego typu problemy; apeluje do tych krajów o utrzymanie wysokiego poziomu zaangażowania we wspieranie pokoju i stabilności z wykorzystaniem istniejących mechanizmów regionalnych oraz o wzmoczenie wysiłków na rzecz rozwoju gospodarczego w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem pojednania, poszanowania praw człowieka, walki z bezkarnością oraz wprowadzenia wyższego poziomu odpowiedzialności przed sądem;

Czwartek, 18 września 2014 r.

5. przypomina, że Burundi obowiązuje zawarta w umowie z Kotonu klauzula dotycząca praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Afrykańska karta praw człowieka i ludów, w związku z czym państwo to jest zobowiązane do przestrzegania powszechnych praw człowieka, w tym wolności słowa; wzywa rząd Burundi, by umożliwił przeprowadzenie autentycznej i otwartej debaty politycznej przed wyborami w 2015 r., której uczestnicy nie obawialiby się zastraszania, przy czym cel ten należy osiągnąć, powstrzymując się od ingerencji w wewnętrzne zarządzanie partii opozycji, od ograniczania kampanii wszystkich partii, zwłaszcza na obszarach wiejskich, oraz od nadużywania systemu sądownictwa do eliminowania rywali politycznych;
 6. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu faktu, że nie wymierzono sprawiedliwości w wielu przypadkach zabójstw politycznych, do których doszło w latach 2010–2012, po wyborach w 2010 r.; wzywa władze Burundi, by zapewniły pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych zabójstw, w ramach uczciwych procesów, a także by dołożyły wszelkich starań o zapobieżenie przemocy politycznej przed wyborami w 2015 r.;
 7. w związku z tym ponownie przypomina o znaczeniu przestrzegania kodeksu postępowania w kwestiach wyborczych (*Code de bonne conduite en matière électorale*) i przygotowanego przez ONZ planu działań przedwyborczych, podpisanego przez uczestników życia politycznego w 2013 r., a także w pełni popiera działania BNUB mające na celu zapobieganie dalszemu nasileniu się przemocy w polityce w przededniu wyborów w 2015 r. oraz przyczynienie się do przywrócenia bezpieczeństwa i pokoju w perspektywie długoterminowej;
 8. jest poważnie zaniepokojony socjalno-ekonomiczną sytuacją wszystkich mieszkańców Burundi, a w szczególności uchodźców i wysiedleńców, których liczba będzie nadal wzrastać z powodu problemów z dziedziny bezpieczeństwa w kraju oraz z powodu napięć w krajach sąsiednich;
 9. zachęca wszystkie strony do dotrzymania zobowiązań zawartych w zawartym w 2000 r. porozumieniu z Aruszy w sprawie pokoju i pojednania, które miało kluczowe znaczenie dla zakończenia dwunastoletniego konfliktu wewnętrznego w 2005 r.; przestrzega przed wprowadzaniem w konstytucji Burundi zmian prowadzących do zniesienia fundamentalnych postanowień o podziale władzy, zapisanych w porozumieniu z Aruszy;
 10. apeluje do wysokiej przedstawiciel UE i do państw członkowskich, by zapewniły jasną i zasadniczą politykę UE wobec Burundi, uwzględniającą bieżący problem poważnych naruszeń praw człowieka, zgodnie ze strategicznymi ramami UE w dziedzinie praw człowieka; wzywa Komisję, by rozważyła możliwość rozpoczęcia konsultacji z udziałem Burundi zgodnie z art. 96 umowy z Kotonu w celu ewentualnego zawieszenia umowy, a także by podjęła wszelkie niezbędne działania w czasie prowadzenia tych konsultacji;
 11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim, rządowi Burundi i krajów Regionu Wielkich Jezior, Unii Afrykańskiej, sekretarzowi generalnemu ONZ, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE oraz Parlamentowi Panafrykańskiemu.
-